

In Principio

Schola Maastricht
Hans Heykers · dirigent

zaterdag 16 september · 13.00 - 14.00 uur
CRYPTE ONZE LIEVE VROUWEBASILIEK

I. Begin als schepping - schepping als begin

1. RESPONSORIUM In principio Deus creavit
2. HYMNUS Aeterne rerum conditor (Ambrosius)
3. ANTIPHONA In principio et ante saecula

II. Jezus, de nieuwe mens

(antifonen 'Veterem hominem')

4. ANTIPHONA Veterem hominem
5. ANTIPHONA Caput draconis
6. ANTIPHONA Te, qui in Spiritu
7. RESPONSORIUM Hodie in Iordane

III. Roeping van de apostelen en eerste wondertekens

8. INTROITUS Dominus secus mare
9. COMMUNIO Dicit Dominus: Implete

IV. Het 'fiat' van Maria als teken van vrijheid

10. LECTIO Ex Homiliis sancti Bernardi abbatis in
Laudibus Virginis Matris
11. ANTIPHONA Ecce ancilla Domini

V. Genade en vrijheid

12. ANTIPHONA Gratia Dei in me vacua non fuit
13. RESPONSORIUM Gratia Dei
ORATIO Actiones nostras

VI. Begin van het einde: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde

14. RESPONSORIUM Vidi Jerusalem descendentem

In Principio

Begin, oorsprong, initiatief en nieuw begin: er is nauwelijks een gebeurtenis denkbaar die zo veel dimensies heeft als het festivalthema van dit jaar. Al vele eeuwen vraagt de mens zich af waar hij vandaan komt. Een theologisch antwoord beschouwt de mens als een schepping van God, die zelf de oorsprong is van alles en die in vrijheid alles geschapen heeft.

In het eerste deel van dit concert gaan we terug naar het scheppingsverhaal (Responsorie *In principio*, Genesis 1) en een verhelderende interpretatie van dit gebeuren, door de hymnedichter Ambrosius van Milaan in versvorm (hymne *Aeterne rerum conditor*) gevat. Als begin van de heilsgeschiedenis vormt de proloog van het evangelie van Johannes een parallel met het scheppingsverhaal van Genesis, omdat Jezus als het vleesgeworden woord opnieuw Schepper wordt van de wereld. De drie andere evangelies (ook wel synoptische evangelies genoemd omdat ze veel dezelfde verhalen bevatten met gebeurtenissen in dezelfde volgorde en gelijke teksten) beginnen de zending van Jezus op aarde met het verslag van zijn doopsel door Johannes. In het doopsel van Jezus wordt de oude mensheid vernieuwd. Dit nieuwe begin klinkt door in de weinig gezongen antifonen uit de serie *Veterem hominem* uit het getijdengebed van het octaaf van Epifanie (de acht dagen volgend op het feest van Driekoningen, 6 januari). De oorsprong van deze gezangen is Byzantijns, omdat het immers gaat om teksten van Andreas van Kreta en Cosmas van Jeruzalem, die in Aken op persoonlijk bevel van Karel de Grote in het Latijn zijn vertaald voor gebruik in gregoriaanse gezangen.

zaterdag ♦ 13.00

Jezus maakt op zijn beurt steeds weer een nieuw begin: Hij wijst zijn eerste leerlingen aan (INTROÏTUS *Dominus secus mare*) en verricht zijn eerste wonderen (COMMUNIO *Dicit Dominus*).

Dat de mens steeds weer opnieuw kan beginnen is een teken van de aan hem toegekende vrijheid door de schepper. Hij is er echter ook toe veroordeeld. Het opnieuw beginnen is een knooppunt van menselijke vrijheid, maar is tegelijkertijd ook bedrieglijk. De filosoof Rüdiger Safranski formuleert het als volgt: 'Dass ich angefangen worden bin, ist nur erträglich, wenn ich lerne, selbst anzufangen.' De mens komt dan pas tot ware vrijheid als hij voortdurend van af-

hankelijkheid overgaat tot zelfbestemming. Maria is de persoon die met haar fiat jegens God deze vrijheid zonder voorbehoud heeft geleefd. (Wanneer Maria, bij de verkondiging door de aartsengel Gabriël, haar losbestemming accepteert met de woorden: 'Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord.' - Lucas 1, 38). In de gezongen lezing beschrijft Bernhard von Clairvaux haar ja-woord als het woord waarop heel de wereld wacht.

Mensen die hun vrijheid be-leven, nemen besluiten die, theologisch beschouwd, uit de genade van God voortkomen, een genade die hen permanent vergezelt. In het bijzonder draait de spiritualiteit van de apostel

Paulus rond dit in elkaar grijpen van genade en vrijheid, dat we in dit concert in enkele antifonen bezingen. Deze houding vinden we terug in de theologie van de kerkvaders over de *gratia praeveniens* (geschenk van de genade) en is te vinden in het collectagebed *Actiones nostras*, waarmee we dit gedeelte van het concert afsluiten.

Aan het einde van dit concert gaan we nog een keer terug naar het begin. Het christendom zou doelloos en letterlijk zinloos zijn als het ons niet zou laten toeleven naar het begin van een nieuwe en definitieve belofte: een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Ze worden bezongen in de responsorie *Vidi Jerusalem*. ❖

Bernhard Pfeiffer

God die de wereld schept - miniatuur op het voorblad van de *Bible Moralisée*, Parijs ca. 1220-1230 (Österreichische Nationalbibliothek, Wenen)

I. Begin als schepping - schepping als begin

1. Responsorium

In principio Deus creavit caelum et terram,
et Spiritus Domini ferebatur super aquas:

* Et vidit Deus cuncta quae fecerat,
et erant valde bona.

℣: Igitur perfecti sunt caeli et terra,
et omnis ornatus eorum. *

H 136 | (pr. MS 2016)

In het begin schiep God de hemel en de aarde,
en de Geest van God zweefde over de wateren.

En God bekeek alles wat Hij gemaakt had
en Hij zag dat het heel goed was.

℣: Zo werden de hemel en de aarde voltooid
en alles waarmee ze toegerust zijn.

Gen. 1, 1-2.31. ℣: Gen. 2,1

2. Hymnus

Aeterne rerum conditor,
noctem diemque qui regis,
et temporum das tempora,
ut alleves fastidium.

Praeco diei iam sonat,
noctis profundae pervigil,
nocturna lux viantibus
a nocte noctem segregans.

Hoc excitatus Lucifer
solvit polum caligine,
hoc omnis erronum cohors
vias nocendi deserit.

Hoc nauta vires colligit
pontique mitescunt freta,
hoc ipsa petra ecclesiae
canente culpam diluit.

Iesu, labantes respice,
et nos videndo corrige,
si respicis, lapsus cadunt,
fletuque culpa solvitur.

Tu lux refulge sensibus,
mentisque somnum discute,
te nostra vox primum sonet,
et vota solvamus tibi.

Sit, Christe, Rex piissime,
tibi Patrique gloria
cum Spiritu Paraclito,
in sempiterna saecula. Amen.

LH 184

Eeuwige Schepper van alles,
die heerst over de nacht en de dag
en de tijden vaste uren geeft
om de verveling op te heffen.

De heraut van de dag klinkt reeds,
de waker van de diepe nacht,
het nachtelijke licht dat voor de reizigers
de ene nacht van de andere scheidt.

Hierdoor opgewekt, bevrijdt de morgenster
het uitspansel van de duisternis,
hierdoor verlaat het hele koor van zwerfers
de wegen van de misdaad.

Hierdoor herwint de schipper zijn krachten
en bedaart de branding van de zee;
op zijn klank wast Hij als Rots
van de kerk de schuld weg.

Jezus, zie naar ons die dreigen te vallen
en herstel ons door uw blik; als u toeziet
vallen de fouten weg en wordt
door onze tranen de schuld opgeheven.

U, licht, straal voor onze zintuigen
en verdrijf de slaap van de geest;
moge onze stem U als eerste bezingen
en laten wij onze geloften aan U inlossen.

U, Christus, meest geliefde Koning,
U en de Vader zij de glorie,
met de Geest als vertrooster,
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Ambrosius (ca. 340 - † 397)

3. Antiphona

In principio et ante saecula Deus erat Verbum,
ipse natus est nobis salvator mundi.

Christus Iesus, cum in forma Dei esset,
non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo,
sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens,
in similitudinem hominum factus;
et habitu inventus ut homo, humiliavit semetipsum
factus oboediens usque ad mortem,
mortem autem crucis. Propter quod et Deus illum
exaltavit et donavit illi nomen, quod est super omne
nomen, ut in nomine Iesu omne genu flectatur
caelestium et terrestrium et infernorum,
et omnis lingua confiteatur 'Dominus Iesus Christus!',
in gloriam Dei Patris.

H 47 | (rest. Utrecht 406) + Canticum Filip.

II. Jezus, de nieuwe mens

4. Antiphona

Veterem hominem renovans Salvator venit ad
baptismum, ut naturam quae corrupta est, per
aquam recuperaret, incorruptibili veste
circumamictans nos.

Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi,
qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in
caelestibus in Christo,
sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem,
ut essemus sancti et immaculati
in conspectu eius in caritate;
qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum
per Iesum Christum in ipsum,
secundum beneplacitum voluntatis suae,
in laudem gloriae gratiae suae,
in qua gratificavit nos in Dilecto,
in quo habemus redemptionem per sanguinem eius,
remissionem peccatorum,
secundum divitias gratiae eius,
quam superabundare fecit in nobis
in omni sapientia et prudentia,

H 80 + Cant. Eph. | AM I (2005), 114

In het begin en voor alle tijden was het Woord,
en het Woord was God: Hij is ons geboren,
de Verlosser van de wereld.

Hij die bestond in goddelijke majesteit heeft zich
niet willen vastklampen aan de gelijkheid met God:
Hij heeft zich van zichzelf ontdaan en het bestaan
van een slaaf aangenomen. Hij is aan de mensen
gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij
zich vernederd, Hij werd gehoorzaam tot de dood,
tot de dood aan een kruis. Daarom heeft God hem
hoog verheven en Hem de naam verleend die boven
alle namen is, opdat bij het noemen van zijn naam
zich ieder een knie zou buigen in de hemel, op aarde
en onder de aarde, en iedere tong zou belijden tot
eer van God, de Vader: Jezus Christus is de Heer.
Cf. Joh. 1; Filip. 2, 6-11

Om de oude mens te vernieuwen is de Redder
gekomen tot het doopsel, om de natuur, die
beschadigd is, door het water te herstellen door
ons te omhullen met een onvergankelijk kleed.

Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus
Christus, die ons in de hemelen in Christus heeft
gezegend met elke geestelijke zegen.

In Hem heeft Hij ons uitverkoren voor de grondlegging
der wereld, om heilig en vlekkeloos te zijn voor zijn
aangezicht.

In liefde heeft Hij ons voorbestemd zijn kinderen te
worden door Jezus Christus,
naar het welbehagen van zijn wil,
tot lof van de heerlijkheid van zijn genade.
Hiermee heeft Hij ons begiftigd in de Geliefde,
in wie wij de verlossing hebben door zijn bloed,
de vergeving van de zonden,
dankzij de rijkdom van zijn genade.

Die heeft Hij ons meegedeeld
als een overvloed van wijsheid en inzicht.
Andreas van Kreta († ca. 740) - Efez. 1, 3-8

5. Antiphona

Caput draconis Salvator contrivit in Jordanis flumine,
ab eius potestate omnes eripuit.

Domine, nomen tuum in aeternum; Domine,
memoriale tuum in generationem et generationem.
Quia iudicabit Dominus populum suum
et servorum suorum miserebitur.

H 80 + Ps.134 | Strunk, 215

De Redder heeft het hoofd van de draak vertrap in de
rivier de Jordaan, en heeft allen aan zijn macht ontruk.

Heer, in eeuwigheid is uw naam,
Heer, geslacht op geslacht draagt U verder.
Want de Heer zal recht doen zijn volk,
Hij ontfermt zich over zijn knechten.
Andreas van Kreta - Ps. 134/135, 13-14

6. Antiphona

Te, qui in Spiritu et igne purificas humana contagia,
Deum et Redemptorem omnes glorificamus.

Magna et mirabilia opera tua,
Domine, Deus omnipotens;
iustae et verae viae tuae,
Rex gentium!
Quis non timebit, Domine,
et glorificabit nomen tuum?
Quia solus Sanctus,
quoniam omnes gentes venient
et adorabunt in conspectu tuo,
quoniam iudicia tua manifestata sunt.

H 80 + Cant. Ap. | AM I (2005), 116

U, die in geest en vuur de menselijke smetten reinigt,
roemen wij allen als God en Verlosser.

Groot en wonderbaar zijn uw daden,
Heer, God Albeheerser.
Rechtvaardig en waarachtig zijn uw wegen,
o Koning der eeuwen.
Wie zou, o Heer, niet vrezen
en uw naam niet verheerlijken?
Want Gij alleen zijt heilig.
En alle volken zullen komen
en U aanbidden, omdat uw gerechte oordelen
openbaar zijn geworden.
Cosmas van Jeruzalem († 760) - Apok. 15, 3-4

7. Responsorium

Hodie in Iordane baptizato Domino, aperti sunt
caeli, et sicut columba super eum Spiritus mansit, et
vox Patris intonuit: * Hic est Filius meus dilectus, in
quo mihi complacui. V: Caeli aperti sunt super eum,
et vox Patris audita est. * Hic...

H 72 | AM I (2005), 112

Heden is de Heer gedoopt in de Jordaan en is de hemel
opengegaan; als een duif is de Geest op Hem komen
rusten en de stem van de Vader heeft geklonken: dit
is mijn Zoon, mijn veelgeliefde, in wie Ik welbehagen
heb. V: De hemelen gingen open boven Hem en de
stem van de Vader werd gehoord: * dit...

III. Roeping van de apostelen en eerste wondertekens

8. Introitus

Dominus secus mare Galilaeae vidit duos fratres,
Petrum et Andream, et vocavit eos: Venite post me:
faciam vos fieri piscatores hominum.

GrN 228 | (pr. MS 2016)

De Heer zag aan de oever van het meer van Galilea
twee broers, Andreas en Petrus, en Hij riep hen:
Volgt Mij; Ik zal u vissers van mensen maken.
Mat. 4, 18.19

9. Communio

Dicit Dominus: Implete hydrias aqua et ferte architriclino. Dum gustasset architriclinus aquam vinum factam, dicit sponso: Servasti vinum bonum usque adhuc. Hoc signum fecit Iesus primum coram discipulis suis.

GrN 227

De Heer zei: Vult de kruiken met water en breng ze naar de tafelmeester. Toen de tafelmeester van het water had geproefd, dat wijn was geworden, sprak hij tot de bruidegom: U hebt de goede wijn tot nu toe bewaard. Dit teken was het eerste dat Jezus deed in het bijzijn van zijn leerlingen. *Joh. 2,7.8.9, 10-11*

IV. Het 'fiat' van Maria als teken van vrijheid

10. Lectio

Ex Homiliis sancti Bernardi abbatis in Laudibus Virginis Matris

Totus mundus expectat responsum Mariae.
Audisti, Virgo, quia concipies et paries filium:
audisti quod non per hominem, sed per Spiritum
Sanctum. Exspectat Angelus responsum: tempus est
enim ut revertatur ad Deum qui misit illum.

Exspectamus et nos, o Domina, verbum miserationis,
quos miserabiliter premit sententia damnationis.

(...) Ex ore tuo pendet consolatio miserorum,
redemptio captivorum, liberatio damnatorum,
salus denique universorum filiorum Adam,
totius generis tui.

Da, Virgo, responsum festinanter. Responde citius
Angelo, immo per Angelum Domino. Responde verbum,
et suscipe Verbum: profer tuum, et concipe divinum:
emitte transitorium, et amplectere sempiternum.

Quid tardas? Quid trepidas?
(...) Aperi, Virgo beata, cor fidei,
labia confessioni, viscera Creatori.

Ecce desideratus cunctis gentibus
foris pulsatus ad ostium.
O si te morante pertransierit,
et rursus incipias dolens quaerere
quem diligit anima tua!
Surge, curre, aperi. Surge per fidem, curre per
devotionem, aperi per confessionem. Et inquit:
Liturgia Horarum I, p.300

Gezongen lezing

Uit een preek van de heilige Bernardus, abt van Clairvaux († 1153), over de lof van de Moedermaagd

Heel de wereld wacht op het antwoord van Maria.
Gij hebt gehoord, Maria, dat gij een Zoon zult
ontvangen en baren, niet door tussenkomst van een
mens, maar door de heilige Geest. De engel wacht
op uw antwoord, want het wordt tijd voor hem om
terug te keren naar God, die hem zond.

Ook wij, o Vrouwe, wij die onder een vreselijk vonnis
gebukt gaan, wij wachten op een woord van uw
erbarmen.

En niet zonder reden, want van uw mond hangt af
de troost van de ongelukkigen, de losprijs van de
gevangenen, de bevrijding van de veroordeelden, ja
het heil van alle kinderen van Adam, van heel uw
geslacht.

O Maagd, geef haastig antwoord. Geef haastig
antwoord aan de engel, en door de engel aan de Heer.
Spreek uit het woord, en ontvang het Woord. Geef
uw woord en ontvang het goddelijk Woord. Spreek
uit wat voorbijgaat, en aanvaard wat eeuwig blijft.
Waarom aarzelt ge, waarom beeft ge?

Open, o gelukzalige Maagd, uw hart voor het geloof,
uw lippen voor de instemming, uw schoot voor uw
Schepper.

Zie, Hij die door alle volken vol verlangen wordt
verwacht, staat buiten en klopt aan de deur.

Ach, als ge zoudt aarzelen, en Hij gaat voorbij,
zoudt ge opnieuw moeten gaan zoeken, vol pijn,
naar uw 'zielsbeminde'.

Sta op, haast u, doe open. Sta op in de kracht van
het geloof, haast u uit liefde, doe open door uw
instemming. En Maria zei:

11. Antiphona

Ecce ancilla Domini,
fiat mihi secundum verbum tuum.

℣: Ecce virgo concipiet,
et pariet filium

* et vocabitur nomen eius Emmanuel.

H 38 | AM I (2005), 6 | Vers: Is. 7,14

V. Genade en vrijheid

12. Antiphona

Gratia Dei in me vacua non fuit,
sed gratia eius semper in me manet.

Credidi, etiam cum locutus sum:

'Ego humiliatus sum nimis'.

Ego dixi in trepidatione mea:

'Omnis homo mendax'.

Quid retribuam Domino

pro omnibus, quae retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam

et nomen Domini invocabo.

H 288 | AM III (2005), 13 | + Ps.115

13. Responsorium

Gratia Dei sum id quod sum, * et gratia eius in me vacua non fuit, sed semper in me manet. ℣: Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. * Et...

H 288 | Crochu

Oratio

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni et adiuvando prosequere, ut cuncta nostra operatio a te semper incipiat, * et per te coepta finiatur. Per Dominum... A: Amen

Zie de dienstmaagd des Heren,
mij geschiede naar uw woord.

℣. Zie de jonge vrouw is zwanger,
en zal een zoon ter wereld brengen,
* en gij zult hem de naam Immanuël geven.

Luc. 1,38 - Jes. 7, 14

Maar door de genade van God ben ik wat ik ben,
en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest.

Ik geloofde; ook toen ik sprak:

'al te diep word ik nedergebogen',

toen ik heb gezegd in mijn nood:

'heel het mensengeslacht is bedrieglijk'.

Kan ik ooit vergelden de Heer

alwat Hij voor mij heeft volvoerd?

De beker des heils wil ik heffen,

aanroepen de naam van de Heer,

1 Kor. 15, 10; Ps. 115/116, 10-13

Maar door de genade van God ben ik wat ik ben, en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest. ℣. Ik heb de goede strijd gestreden, de wedloop voleind, het geloof bewaard. * En...

1 Kor. 15,10; ℣: 2 Tim. 4, 7

Gebed

Heer, geef Gij ons in wat ons te doen staat en begeleid ons met uw hulp, zodat al ons werken steeds bij U begint en door U ook voltooid wordt.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon...

VI. Begin van het einde: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde

14. Responsorium

Vidi Jerusalem descendentem de caelo, ornatam auro mundo. * Et lapidibus pretiosis intexam,

alleluia alleluia. ℣: Ab intus in fimbriis aureis,

circumamicta varietate. * Et...

H 248

Ik heb Jeruzalem zien afdalen uit de hemel, versierd met zuiver goud. * En bedekt met kostbare stenen, alleluia, alleluia. ℣: Van binnen uit met gouden krullen, bekleed met een bonte kleurenpracht. * En...

Apok. 21, 2.18 ℣: Ps. 44, 14

Schola Maastricht

Schola Maastricht bestaat uit beroepsmusici die zich tijdens en na hun conservatoriumopleiding vanuit hun eigen discipline (zang, koordirectie, orgel, schoolmuziek en muziektheorie) hebben gespecialiseerd in het gregoriaans. Het merendeel van hen volgde gedurende vier jaar een post-conservatoriale opleiding Gregoriaans aan het Maastrichts Conservatorium bij dr. Alfons Kurris. Gedurende deze cursus werden op deelgebieden als retorica, articulatieprincipes en modaliteit gastcolleges gegeven door de specialisten Godehard Joppich, Johannes Berchmans Göschl en Kees Pouderoijen. Na de opleiding ontstond de behoefte om als groep zingend en studerend bij elkaar te blijven en zo werd in 1994 onder supervisie van Alfons Kurris de Schola Maastricht opgericht.

De Schola Maastricht baseert zich in zijn semiologische interpretatie met name op de handschriften van Sankt Gallen en Metz uit de tiende eeuw. Bij reconstructies volgt de Schola de werkwijze en principes zoals die in de *Vorschläge zur Restitution* van de Beiträge zur Gregorianik gehanteerd worden.

Radio- en televisieopnamen werden gemaakt door KRO, VPRO, NCRV en Omroep Limburg. De Schola Maastricht nam met succes deel aan het gregoriaans festival in Watou 2000/2012 (B), het festival les Académies Musicales in Saintes, het Festival van Vlaanderen, het festival L'Europe et l'Orgue in Maastricht, het Nederlands Gregoriaans Festival (2006, 2010, 2012 en 2016), het Gregorianisches Choralfestival in Vac (Hongarije, 2002 en 2005) en het AISCGre-congres in Hildesheim 2003 en in Poznan 2011.

De Schola is niet verbonden aan een kerk of parochie en treedt voornamelijk op in concertante vorm.

Hans Heykers

Hans Heykers studeerde aan het Conservatorium Maastricht de hoofdvakken orgel en theorie der muziek. Aan hetzelfde instituut studeerde hij ook kerkmuziek en gregoriaans. Na zijn conservatoriumopleiding volgde hij nog enkele masterclasses interpretatie en improvisatie. Als zanger en organist verleende hij zijn medewerking aan diverse radio- en cd-opnamen. Van 1994 tot 2004 was hij zanger bij kamerkoor Studium Chorale.

Van 1998 tot 2012 was Hans Heykers als organist verbonden aan de Onze Lieve Vrouwebasiliek in Maastricht. Sinds 2013 is hij dirigent van de Cappella Sancti Servatii van de Servaasbasiliek in Maastricht. Verder is hij dirigent van Vocaal Ensemble Silhouet uit Roermond.

Die Schöpfung van Haydn

Il Gardellino o.l.v. Marcel Ponselee
Johan Van Cauwenberghe · recitant

donderdag 14 september · 20.00 - 21.30 uur

SINT LUTGARDISKERK, TONGEREN (B) · € 15

zondag 17 september · 16.30 - 18.00 uur

SINT JANSKERK · € 15

Joseph Haydn Die Schöpfung

MUSICA SACRA MAASTRICHT IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra, Theater aan het Vrijthof Maastricht en Omroep MAX Radio 4; filmselectie i.s.m. Lumière.

DIRECTEUR BESTUURDER Jean Boelen, directeur Theater aan het Vrijthof Maastricht
PROGRAMMACOMMISSIE Jacques Giesen (voorzitter); Jos Leussink (adviseur); Russell Postema (Omroep MAX); Lieke Wijnia, Sylvester Beelaert en Fons Dejong (Musica Sacra Maastricht) **RAAD VAN TOEZICHT** Jean Jacobs, Eddy Klomp, Bas Huijser, Barbara de Heer en Michel Cobben

PROJECTLEIDING & FONDSWerving Fons Dejong **MARKETING & PUBLICITEIT** Hetty van Dongen **PRODUCTIE** Raf Meijers **REDACTIE** Philip Leussink, Jacinta Wetzler, Sylvester Beelaert en Fons Dejong **VORMGEVING** Philip Leussink **UITBALIE** Joyce Limpens-Paquay **TECHNISCHE COÖRDINATIE** Sander Ronden **FACILITAIR** Claire Dullens en Nandi Nijsten

SAMENWERKINGSPARTNERS Theater aan het Vrijthof, Omroep MAX, NPO Radio 4, Zuyd Hogeschool, Lumière Cinema Maastricht, philharmonie zuidnederland, Boekhandel Dominicanen, VIA ZUID, Toneelgroep Maastricht, Studium Generale

MUSICA SACRA MAASTRICHT wordt mede mogelijk gemaakt door Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Elisabeth Strouven Fonds, Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof, Fonds 21, Stichting Culturele Educatie Maastricht, Limburgs Festival Platform, Huis voor de Kunsten Limburg, VVV Maastricht, de Vrienden van Musica Sacra Maastricht en alle (concert-)locaties en samenwerkingspartners. De activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door anonieme giften van particulieren. **MEDIAPARTNERS** Omroep MAX, KRO-NCRV, Brava, L1, Media Groep Limburg, RTV Maastricht.

STEUN HET FESTIVAL Voor een bijdrage vanaf € 40 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie voor meer informatie en aanmelding www.musicasacramaastricht.nl/vriend.

STICHTING MUSICA SACRA Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht
info@musicasacramaastricht.nl • www.musicasacramaastricht.nl
f facebook.com/MusicaSacraMaastricht • t @FestivalMSM | #MSM2017

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

theater
aan het vrijthof

Gemeente Maastricht

provincie limburg

HUIS VOOR
DE KUNSTEN
LIMBURG

FONDS 21

Lumière

Zuyd
Hogeschool

ZU
YD

SPHINKWARTIER

